

Brigitte (STAN) - Foto Koen de Waal

ervan, meisjes, dragen een eenvoudig kleed en schoenen met flinke hakken. Ze staan te lachen bij elkaar want een derde, een man, nadert hen van bij het bootje met stralende ogen en een ruiker bloemen. Een sober geklede vrouw loopt naar de transistor en zet de muziek af. Het zijn respectievelijk Sara De Roo, Jolente De Keersmaeker, Damiaan De Schrijver en Mieke Verdin, en zij maken deel uit van STAN, het intussen bekende 'toneelspelersgezelschap' dat twee jaar geleden werd opgericht. Recent presenteerden zij in verschillende ruimten *Brigitte*, hun vijfde produktie.

Zoals reële voorwerpen een bestemming krijgen in een lege ruimte - anders dan een opgebouwd decor in een daartoe geschikte theaterzaal -, zo krijgen ook een aantal uitgekozen tekstfragmenten vroeg of laat een eigen plaats in de vertelling die *Brigitte* is. Het gaat om fragmenten uit het proza van ondermeer Timmermans, Kroeft, Slavkin, Lorca en Shakespeare, gecombineerd met tekstuele 'objets trouvés' zoals brieven en kinderlijke beschrijvingen van insecten.

Toch is er een organische lijn in de vertelling: een eenvoudig verhaal dat zich concentreert rond de jonge vrouw Brigitte, een personage van Felix Timmermans. Armand, een jonge man met een bedenkelijk verleden, is verliefd op Brigitte, die geveild, maar tegelijk angstig, onhandig, en vooral onwetend is. Hij benadert haar nogal bruusk en hebbertig, en Brigitte verschuilt zich schuw in de meisjeswereld, de veiligheid onder vrouwen. Ze luistert naar hun uitdagende verhalen over mannen, naar hun raadgevingen, er volgen stille, beschroomde gesprekken over de liefde, wild extatische dansen in een kring. En de man staat alleen,

bovenop zijn ladder, als een verongelikt, opgejaagd kind. Gescheiden werelden; archaisch landelijke situaties, die toch heel actueel zijn. Want paradoxaal genoeg geven de Vlaamse taal van Timmermans, de vervaamsing van de taal van de andere auteurs, de volle woorden en de aardse, grijpbare beeldspraak aan de tafereelen en anekdotes een universele, archetypische dimensie.

Elke afzonderlijke acteur is een centrum van personages en tekstfragmenten die hij zich toeëigent. Tegelijk slaagt elk van hen erin een eigen sfeer rond zich op te bouwen, wat zich uit in hun herkenbare speelstijlen. Achter elke aangeboden tekst - gezamenlijk gekozen en geordend - schuilt een voelbare betrokkenheid die zijn onmiddellijke weerslag heeft op het samenspel, en op de betrokkenheid van de toeschouwer. En als die intensiteit al eens verdwijnt - bijvoorbeeld na de innemende openingsmonoloog van Damiaan De Schrijver - is dat niet te wijten aan de afwezigheid van een regisseur - Josse De Pauw was begeleider -, maar aan de moeilijke opdracht die STAN zich heeft gesteld: de toeschouwer te doen houden van de voorwerpen en teksten, lang door hen gekoesterd. STAN en Timmermans: bien étonnés de se retrouver ensemble.

Sigrid Bousset

Brigitte Gezelschap: STAN. Met: Jolente De Keersmaeker, Sara De Roo, Damiaan De Schrijver, Mieke Verdin. Met dank aan Josse De Pauw. Produktie: Beursschouwburg, Toneelschuur, Monty. Gezien in Stuc, Théâtre de la Balsamine, Nieuwpoorttheater.

Parade

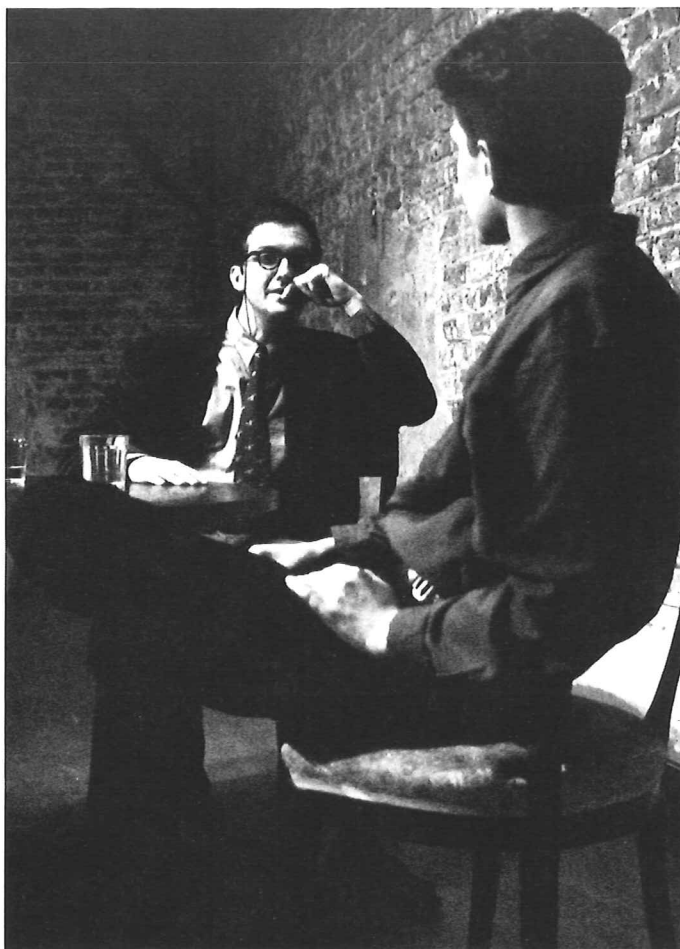
Brussel

De Lederman spreekt met Hubert Fichte

Een jongeman van 17, emotioneel nog onvolgroeid en genegeerd door zijn moeder, vermoordt een vrouw die hem genegenheid schenkt. Hij wordt veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf. Hij ondergaat de gevangenis als een ontmenselijking maar behaalt toch een diploma in de journalistiek. Bij zijn vrijlating gaat hij werken voor de stadskrant en komt hij terecht in het homomilieu. Hij heeft wisselende contacten. Op een nacht wordt hij verkracht door een matroos. De angst, pijn en schaamte maken plaats voor geluk als de agressie van de matroos omslaat in tederheid. Later komt hij terecht in

het Hamburgse SM-milieu, de 'leather scene', en organiseert er orgiën, reizen. Hij huwt met een universiteitsprofessor en publiceert enkele boeken. In één van zijn interviews met schrijver Hubert Fichte oppert hij de veronderstelling dat Pasolini zijn dood zelf gezocht, gesceneerd heeft.

Dit zijn de feiten zoals ze naar voren komen in de dialoog *De Lederman spreekt met Hubert Fichte*, de neerslag van drie gesprekken die Hubert Fichte had over een periode van zes jaar met Hans Eppendorfer, de Lederman uit de vorige paragraaf. Regisseur Rudi Meulemans, van het Brusselse Parade, kiest in zijn inscenering gelukkig voor een heel sobere aanpak en gaat alle 'betekenisvolle' of 'evocerende' decor-elementen en rekwisieten uit de weg. Hij toont simpelweg twee mannen, gezeten aan een tafel, die een gesprek voeren. Hij toont de weifelingen, de pauzes, het nadenken, de bestudeerde listigheid van interviewer Fichte tegenover de aanvallend onzekere, maar langzaam

De Lederman spreekt met Hubert Fichte (Parade) - Foto Mattie Billen